

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19295
Tarih : 04.08.2026

47446

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Akın GÜRLEK tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

Kars Milletvekili

DEM Parti Grup Başkanvekili

Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nden tarafıma iletilen başvuruda, cezaevinde temel hak ve özgürlüklerin kullanımını etkileyen ciddi hak ihlallerine ilişkin beyan ve bildirimler yer almaktadır.

Başvuruda; milletvekili ziyaretlerinin gerçekleşmediği dönemlerde cezaevi idaresinin keyfi uygulamalarının arttığı, mahpusların cezaevi idaresiyle görüşme taleplerinin karşılanmadığı, verilen dilekçelerin işleme alınmayarak bekletildiği ve milletvekillerine gönderilen başvurulara geri dönüş yapılmadığı ifade edilmektedir. Başvuruda aktarılan bu hususlar, mahpusların idareye başvuru ve dilekçe haklarının etkin biçimde kullanılmasının engellendiği yönünde ciddi kaygılar doğurmaktadır.

Başvuruda ayrıca, infaz süresini tamamlamasına rağmen İdare ve Gözlem Kurulu kararları gerekçe gösterilerek tahliyesi ertelenen çok sayıda mahpus bulunduğu, özellikle kurulun çeşitli dayatmalarını kabul etmeyen mahpusların tahliyelerinin sistematik biçimde ertelendiği belirtilmektedir. Son olarak Hacı Sinsar isimli mahpusun tahliyesinin altı ay süreyle ertelendiği aktarılmaktadır. İdare ve Gözlem Kurullarının son yıllarda koşullu salıverilme süreçleri üzerindeki etkisi kamuoyunda ve hukuk çevrelerinde yoğun biçimde tartışılırken, bu kurulların kararlarının hukuka uygunluğu ve denetlenebilirliği önemini korumaktadır.

Bunun yanında, cezaevinin fiziki yapısı nedeniyle mahpusların kendilerine ait havalandırma alanlarının bulunmadığı, günde yalnızca bir buçuk saat ortak havalandırmaya çıkarıldıkları, hücre pencerelerine yerleştirilen tel örgüler nedeniyle dışarıyla görsel temasın fiilen engellendiği ve bunun sağlık açısından da olumsuz sonuçlar doğurduğu belirtilmektedir.

Başvuruda, herhangi bir disiplin cezası veya somut güvenlik gerekçesi bulunmayan bazı mahpusların tecrit altında tutulduğu, cezaevinde sosyal ve eğitsel faaliyetler için gerekli altyapı bulunmasına rağmen siyasi mahpusların kurs ve etkinliklerden yararlandırılmadığı, çok sayıda kurs açılmasına karşın bu faaliyetlere katılımlarının engellendiği de ifade edilmektedir.

Öte yandan, Kürt siyasi mahpuslara yönelik ayrımcı uygulamalar yapıldığı; mahpusların dilekçe ve mektuplarına el konulduğu veya bunların gönderilmediği, kendilerine gönderilen mektupların aylarca bekletildiği, mahkemelere gönderilmek istenen dilekçelerin ve cezaevi idaresinin işlemlerine karşı yapılan itirazların ilgili mercilere ulaştırılmadığı yönündeki beyanlar,

haberleşme hakkı ile hak arama özgürlüğü bakımından açıklığa kavuşturulması gereken ciddi hak ihlali bildirimleridir.

Anayasa'nın 10'uncu, 36'ncı, 40'ıncı ve 74'üncü maddeleri ile 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri uyarınca, mahpusların temel haklarının korunması ve infaz uygulamalarının hukuka uygun biçimde yürütülmesi devletin yükümlülüğüdür.

Bu bağlamda;

1. Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nin güncel kapasitesi kaç kişidir? Hâlihazırda cezaevinde kaç mahpus bulunmaktadır? Bunların kaçی hükümlü, kaçی tutukludur?
2. Cezaevinde bulunan mahpusların kaçی yüksek güvenlik rejimi kapsamında tutulmaktadır? Kaçی tek kişilik, kaçی üç kişilik odalarda barındırılmaktadır?
3. Cezaevinin faaliyete geçtiği tarihten bugüne kadar İdare ve Gözlem Kurulu tarafından tahliyesi ertelenen mahpus sayısı kaçtır? Bu sayı yıllara göre nedir?
4. İdare ve Gözlem Kurulu kararları nedeniyle tahliyesi 3 ay, 6 ay, 1 yıl ve daha uzun süre ertelenen mahpus sayısı kaçtır?
5. Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde İdare ve Gözlem Kurulu'nun tahliye kararı verme oranı % kaçtır?
6. Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde, koşullu salıverilmeye hak kazanmasına rağmen İdare ve Gözlem Kurulu kararı nedeniyle tahliyesi ertelenen kaç mahpus bulunmaktadır?
7. Son beş yılda Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde verilen İdare ve Gözlem Kurulu kararlarına karşı yapılan itiraz sayısı kaçtır? Bu itirazların kaçی kabul, kaçی reddedilmiştir?
8. Son beş yılda cezaevinde kaç mahpus hakkında güvenlik gerekçesiyle tecrit veya benzeri izolasyon tedbiri uygulanmıştır? Bu kararların hukuki dayanağı nedir?
9. Tecrit veya izolasyon altında bulunan mahpusların kaçی hakkında disiplin cezası bulunmaktadır? Disiplin cezası bulunmaksızın izolasyon uygulanan mahpus sayısı kaçtır?
10. Cezaevinde mahpuslar günlük kaç saat açık havadan yararlandırılmaktadır? Bu süre hangi mevzuata göre belirlenmektedir?
11. Cezaevindeki hücre pencerelerinde dış görüşü sınırlandıran tel veya benzeri fiziki düzenekler bulunmakta mıdır? Bu uygulamanın hukuki ve teknik gerekçesi nedir? Bu konuda Bakanlığa ulaşan şikâyet sayısı kaçtır?

12. Son beş yılda Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi hakkında Bakanlığa, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne, Kamu Denetçiliği Kurumuna, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna veya İnsan Hakları İnceleme Komisyonuna yapılan başvuru ve şikâyet sayısı kaçtır? Başvuruların konu dağılımı nedir?
13. Cezaevinde son beş yılda açılan sosyal, kültürel, sportif ve mesleki kursların sayısı kaçtır? Bu kurslardan yararlanan toplam siyasi mahpus sayısı nedir?
14. Aynı dönemde çeşitli gerekçelerle kurs ve sosyal faaliyetlere katılım talebi reddedilen mahpus sayısı kaçtır? Ret gerekçeleri nelerdir?
15. Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde Kürtçe başta olmak üzere ana dilinde dilekçe, mektup ve yayınlara ilişkin herhangi bir fiili veya idari sınırlama uygulanmakta mıdır?
16. Son beş yılda cezaevinden gönderilmek istenen kaç mektup veya dilekçe sakıncalı görülerek gönderilmemiştir? Bunların gerekçeleri nelerdir?
17. Aynı dönemde mahpuslara gönderilen kaç mektup veya gönderi gecikmeli teslim edilmiştir? Ortalama bekletme süresi nedir?
18. Mahkemelere veya resmî kurumlara gönderilmek üzere mahpuslar tarafından teslim edilen evrakların süresinde gönderilmesini sağlamak amacıyla cezaevinde hangi kayıt ve denetim mekanizmaları uygulanmaktadır?
19. Son beş yılda Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi hakkında Bakanlık müfettişleri tarafından kaç denetim gerçekleştirilmiştir? Bu denetimlerde hangi eksiklikler tespit edilmiş, bunlar hakkında hangi idari işlemler uygulanmıştır?
20. Son beş yılda cezaevi personeli hakkında görevi kötüye kullanma, kötü muamele, haberleşme hakkının engellenmesi veya benzeri başvuru ve bildirimler kapsamında kaç idari ve adli soruşturma açılmıştır? Bu soruşturmaların sonuçları nelerdir?
21. Son beş yılda Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ni kaç milletvekili, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesi, Kamu Denetçiliği Kurumu, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu veya bağımsız ulusal ve uluslararası denetim mekanizmaları ziyaret etmiştir? Bu ziyaretlerde hazırlanan raporlarda hangi tespit ve önerilere yer verilmiştir?
22. Bakanlığınız, Konya Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde dile getirilen; tahliyelerin ertelenmesi, haberleşme hakkının engellenmesi, dilekçelerin işleme alınmaması, tecrit uygulamaları ve sosyal faaliyetlere erişimin sınırlandırılmasına ilişkin başvuruda yer verilen hususlar hakkında herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatacak mıdır? Başlatmayacaksa gerekçesi nedir?